

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

§. II. Per quid constituatur legitima potestas juris proprietatis constitutiva.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

objectivè, idest secundum id, quod formaliter, & principaliter respicit, nempe subditorum facultatem: hoc modo nequit directe respicere bonum principis, secus priore.

Resp. Ad quintum Distinguendo secundam partem antecedentis, potest directe vi jurisdictionis de bonis subditorum, nego ancedens, potest indirectè disponere de illis postulante necessitate communi, concedo antecedens, & nego consequentiam. Dico ergo, quòd quisque Superior habeat jus proprietatis ad gubernativam potestatem & ad utendum tali potestate pertinens ad justitiam commutativam, quòd jus solet vocari reflexum, quia est jus in jus, unde id lædens peccat contra justitiam commutativam cum obligatione restituendi & compensandi quidquid damni patitur Superior ex ejus violatione: Unde Princeps pariter ex jure hoc reflexo proprietatis in jus jurisdictionis utitur jure jurisdictionis, & ex titulo legalis justitiæ habet jus ad pacem stabilendam, quam si nequit stabilire sine usu ac translatione bonorum temporalium subditorum potest ea transferre (hæc enim sunt indirectè subjecta juri suæ Potestatis) ex jure alto reflexo, quòd licet non sit jus pro-

prietatis relatè ad subditos, eorùmque bona, est tamen jus eminentiale fundatum in potestate directa utendi tali medio ad conservandum jus directum suæ potestatis, tituloque hujus juris eminentialis potest transferre in alios jus proprietatis ad eadem bona: Unde ut verbo dicam Princeps, etiam vi juris alti non habet potestatem directam, ac jus proprietatis in temporalia subditorum, sed indirectam, seu quatenus, præcisè sunt medium necessarium conservandi potestatem directam gubernativam, quo sensu ex communi Theologorum etiam Pontifex habet jus indirectum in bona temporalia fidelium, quando necessaria sunt ad conservandam spiritualem gubernationem, eo enim casu vi dicti juris eminentialis potest in alios transferre jus proprietatis etiam in regnum, licet in hoc careat jure proprietatis.

Pro coronide Nota, dum quis vovit se obediturum confessario suo, negandum est, quòd confessarius habeat potestatem per suam voluntatem moraliter restringendi voluntatem voventis, sed ponendi solum conditionem, sub qua is, qui vovit, se voto obstrinxit ad moraliter restringendam suam voluntatem.

§. II.

Per quid constituatur legitima potestas juris proprietatis constitutiva.

5. **C**um per numerum secundum potestas non juridica, seu non legitima, id est, non conformis legi non sufficiat ad legitimam potestatem, per quam constituitur formaliter jus proprietatis, restat explicandum, per quid tanquam per formam intrinsicam habeatur potestas in esse legitime.

Pro decisione Notandum, quòd jus & Dominium proprietatis ac jurisdictionis in creaturis sit realiter distinctum ab illis, & à beneficio creationis utpote ab iis separabile. Sic qui est Dominus agri, potest esse sine ejus Dominio, qui est Rex sine jurisdictione. Imo etiam jus naturale proprietatis, ac jurisdictionis.

ditionis non fundatur in essentiali exigentia naturæ independenter saltem à libera DEI lege, & quandoque à propria libertate ac lege etiam humana. Dicitur igitur duntaxat jus ex eo naturale, quatenus ex aliqua naturæ inclinatione concessum est ab Authore naturæ in his circumstantiis, in quibus tolli potuit ac divinitus non concedi. Sic habemus jus naturale proprietatis à DEO concessum ad motum manuum, pedumque, &c. (licet non simus Domini membrorum nostrorum) in commodum nostrum, vi cujus juris restringimus libertatem aliorum, ne nos in eorum usu impediunt, ne occidant, mutilent, &c. Pariter naturale jus jurisdictionis Patris in filium stat in actu divino Patri dicente: *præcipe filiis in eorum utilitatem, & similiter filiis obedite parentibus precipientibus in vestram utilitatem.* Hinc à fortiori jus proprietatis, ac jurisdictionis in alia, quæ non sunt juxta naturæ inclinationem non potest nasci nisi à lege, aut quasi à lege.

6. Dico ergo cum Mauro legitimam potestatem, seu jus proprietatis conveniens Creaturæ formaliter consistere in lege, seu quasi lege favente uni, ceteros gravante; favet illi, cui directè confert legitimam potestatem ad moraliter restringendam reliquorum libertatem per voluntatem suam; eadem potestas ceteros gravat, dum restringit libertatem, ne licitè possint ea uti circa res alterius sine hujus consensu.

Dicitur primò *in lege* prout hæc communis est naturali, ac positivæ, quia quandoque eam potentiam confert lex naturalis, ut proximè vidimus, aliquando positivæ Divinæ (sic in prima rerum conditione DEUS dedit homini jus in inferiores creaturas, & postea Israëlitis in terram Chanaan) aliquando ab humana ex concessione Divi-

na (*non enim est potestas nisi à DEO ad Rom. 13.* Et sic omne jus proprietatis per legem Dei liberam, aut humanam ex potestate à DEO concessa factam habetur) supposito aliquo contractu legitimo sive valido tanquam puro termino exacto à lege, ut hæc conferat jus proprietatis sicut efficaciter volens dare eleemosynam ad pulsus horologii hic non obligat, sed est pura conditio, ad quam manet per suam voluntatem obligatus ad eleemosynam, ergo similiter jus formaliter non oritur ex contractu, sed sæpe est conditio, sine qua lex non confert jus; unde cum plures leges constituant, ut hi, & non alii sint legitimi contractus, quibus stantibus jus unius in alterum transit ex vi legis, sequitur, quòd similes leges respiciant contractus ut puram conditionem, conferantque contrahentibus jus ex modo suo tendendi. Idque ulterius patet, quòd si lex irritet contractum, hic nullum jus conferat, ergo vis tota translata juris stat in lege, & lex se ipsa seu extendentia sua est forma denominans, jurisque constitutiva.

Dixi secundò *seu quasi in lege*, quia dantur aliqui actus supremi Domini legi æquivalentes, ut patet in casu creati nnius hominis in mundo, cui DEUS dedisset Dominium in creaturas: hic actus non esset strictè lex (cum essentia huius sit respectus ad communitatem) sed quasi lex, nempe eminenter, & virtualiter, præstareque eundem effectum, quem lex. Hoc sensu ab aliquibus præceptum & pactum validum vocatur virtualiter, & eminenter lex.

Conclusio explicata probatur: illud est formale constitutivum legitimæ potestatis, jurisque proprietatis, per quod formaliter ponitur jus proprietatis, & quo solo ablato jus tollitur (nisi sit terminus, cum quo essentialiter connectatur jus proprietatis

tis aliunde constitutum) sed positâ solâ lege aut quasi lege formaliter ponitur jus proprietatis, & ablata sola lege, etsi cætera ponantur jus proprietatis tollitur (nec lex est terminus, cum quo jus aliunde constitutum essentialiter connectatur) ut declaratum est, ergo.

7. Pro solvendis oppositis Nota primò, non obstat, quòd lex Divina aliquando juris temporalis constitutiva sit æterna; quia lex Divina ab æterno non pro æterno, sed pro tali tempore confert mihi jus.

Nota secundò; dum dicitur, quòd sæpe quis cogitet transferre ac re ipsa transfert jus suum in alterum immemor legis, ergo lex non constituit jus.

Resp. Esse immemorem legis sub conceptu legis explicito, secus sub conceptu convertibili cum lege, qualis conceptus est, quod cogitet de sufficienti sua potestate ad transfe-

rendū jus in quocunq; demum illa consistat.

Nota tertio lex constitutiva juris Divina pro objecto voluto habet suum complementum, seu quid rerum eam complens in esse liberi, unde necessaria non est, ut lex juris constitutiva habeat pro objecto voluto ipsum jus formale, consequenter nec se ipsam. Deinde sine absurdo concedi potest quod lex se ipsam habere possit pro objecto inadæquato; vult enim E. g. Petrum esse Dominum, seu Petrum cum jure, proinde Petrus est objectum inadæquatum, & præter Petrum etiam lex, cum nequeat aliter aliquis actus esse lex, nisi quatenus vult se ipso obligare; atqui nequit se ipso obligare nisi velit se ipsum: sed ut dixi, non est necessarium, quia obligatio est effectus formalis resultans ad existentiam actus legislatoris hoc ipso, quòd vi sui modi tendendi denominet rem à se præceptam, aut vetitam.

§. III.

Jus proprietatis Dividitur.

8. **C**onstat ex numero secundo juncto quinto jus proprietatis esse, aut naturale aut positivum, estque utriusque differentia indicata, nempe quòd positivum dependeat ab arbitrio libero Divino vel humano, secus naturale; hoc enim juxta me est ipsa natura rationalis prout respiciens certa objecta circumstantiata, id est, prout hæc certis vestita sunt circumstantiis, aut secundum communiorem est dictamen rationis antecedenter ad omnem liberam Societatis Conventionem & legem ligans naturam rationalem, tale jus est in DEO ad sui cultum, suppositâ enim DEI solâ, & naturæ

rationalis existentia ratio dicitur independenter à lege Divina, aut humana nos obligari ad colendum DEUM: unde jus naturale simpliciter sumptum (nisi objecti ipsius circumstantia mutetur, quæ mutata cessat esse ipsius propria materia) est immutabile ac indispensabile relatè ad objectum suum, si ex variata aliqua circumstantia cesset ejusmodi objectum esse materia, quam jus naturæ respicit, jam non erit jure naturæ illicitum: sic jus naturæ vetat occisionem, aut mutilationem autoritate privatâ, ac ex circumstantia E. g. Divinæ dispensationis (sic Abraham licitè occidisset filium suum Isaac
Inno;